

Herní noc

První kapitola

Hádanka byla prastará, neboť byla tak stará jako Brána a Brána strážila vstup do Údolí od vstupu prvních lidí na Svět. Slova Hádanky byly prastarým tajemstvím, děděným ze syna na otce, z děda na vnuka, ze strýce na synovce a – v přinejmenším jednom případě – z nejméně důvěryhodného starce ve vesnici na jeho znepokojivě mladého „přítele“.

Po více než pět stovek generací následnictví drželi Strážci bráni svou osamělou hlídku, šplhaje každý den strmě se vinoucím údolím, aby dorazili k Bráně před východem slunce a vraceje se domů do vesnice pod nimi až poté, co slunce zapadlo za obzor. Roční údobí se střídala a Strážci brány stále seděli a čekali, bez ohledu na spalující slunce nebo pronikavé krupobití.

V očekávání.

Eridu už nyní strážil Hádanku přes dvaapadesát let, od chvíle kdy mu byla svěřena otcem, starcem umírajícím na rakovinu v kostech.

„Přijdou Návštěvníci,“ řekl mu otec. „Říká se to tak v Proroctvích, takže musí přijít.“

Po dvaapadesát let sedával Eridu před Branou a nepřišli žádní Návštěvníci. Ano, byli tu občasní návštěvníci, děti z vesnice, ztracení cestovatelé, potulní výběrčí daní, přesvědčení, že řídí nějaký velký podfuk. Ale nikdo, kdo by jej uvítal tak, jak předpověděla Proroctví.

Již brzy jeho hlídka skončí. Předá tajemství Hádanky svého prasynovci Pannonovi a pětistý sedmý Strážce brány bude nahrazen pětistým osmým.

Ne však dnes. Ne dnes.

Eridu čekal.

Cesta Údolím byla dlouhá a únavná a duch družiny byl navíc podlomen nešťastnou roztržkou nad úctem z hostince, v němž strávili noc. Ale nyní byli na dohled toho, k čemu putovali již mnoho měsíců.

Brány.

Yann se naklonil kupředu a zašeptal do ucha Běžící řeky. Stará kobyla, vycitlivší zaslouženou pauzu v jejich putování odpověděla zařeháním, tak jako vždy, od doby, kdy ji vyoplal zpět k plnému zdraví ze samého prahu smrti, poté co ji našel ležet raněnou nedaleko Řeky.

Brána se přibližovala.

Družina se blížila. Eridu je sledoval, jak se plouží po kroutící se cestě. Mohou to být Návštěvníci? Možná. Možná ne. Ale trpělivost byla ctnost, které jej naučila Brána, a tak Eridu seděl a sledoval, jak se z drobečků staly tečky a z teček jezdci a z jezdců se stali lidé.

Nebo lépe řečeno, tři muži, jedna žena a půlčik. Abychom tedy byli přesní.

Jejich vůdce, nebo alespoň ten, který je vedl, měl na sobě úbor a zbarvení Seveřanského barbara a jel na staré kobyle se zkušeností, kterou vás naučí jen život strávený v sedle.

Za ním byl ozbrojený rytíř, jehož černá zbroj byla vyzdobena kryptickými symboly a jehož ořem byla kostra koně, vyzařující každým pohybem zlo.

Další v řadě byl půlčik s nepoctivým úšklebkem, který jel na nejošklivějším jezdeckém psu, kterého Eridu kdy viděl, těsně následován ženou chladné krásy jedoucí na elegantním bílém hřebci.

Konečně, loudající se o něco pozadu a opakovaně dohánějící vedoucí skupinu, jen aby za ní zaostal o něco víc, jela pátá figura, oděná v obyčejné a zrezivělé zbroji v sedle unaveně vypadající muly.

Jezdci dorazili jeden po druhém a shromáždili se před Eriduem. Byli to Návštěvníci? Tito čtyři, pět když konečně dorazil opozdilec? Eridu doufal, že nikoliv: ale nebylo na něm to soudit. Byl jen Strážcem brány, nic víc, než pěšák ve hře, jejíž tahy byly načrtnuty před dvanácti tisíci lety.

Postoupil kupředu a pronesl slova, která předepisovala Proroctví.

„Kdož jste vy, kteří se blížíte k Bráně?“

Ten, který vedl cestu údolím, těž pokročil vpřed a odpověděl slovy, která Eridu neslyšel po dvaapadesát let.

„Jsme Návštěvníci. Hledáme Hádanku.“

Eriduovo srdce, až dosud klidné, začalo divoce bušit. Bylo mu řečeno, že jiní se neúspěšně snažili vydávat za Návštěvníky, ale nikdo během jeho hlídky u Brány. Mohou tito být ti, kteří konečně uspějí?

Mohou?

Eridu opět udělal krok vpřed a zarecitoval slova, která čekala lidský věk, aby byla vyslovena.

„Mám mnoho zrození,

příliš mnoho, než aby je bylo možnost spočítat,

ale smrt-“

Jediné slovo, „smrt“ bylo poslední slovo, které Eridu kdy vyslovil, byť ne poslední slabiku, která se proměnila v polknuté „uch“, které se vynořilo z jeho plic, když mu ostrá čepel meče prorazila bránci. Chvilí panovala bolest.

A pak už nebylo nic.

Nadsvětí. Domov Bohů a několika tisíc přidělených služebníků. Čas zde nemá žádný význam, ale kdyby měl, bylo by krátce po odpolední svačince. Šest zakuklených figur sedí kolem mramorového stolu.

Osoba v čele stolu si odkašle a unaveně se zeptá. „Takže ty ho opravdu chceš zabít?“

„Já jsem ho zabil!“ prohlásí osoba sedící naproti. Mávne rukou rozhozeným kůstkám, které před ním leží. „Pět úspěchů.“ Usměje se chladně. „Mrkni na to a plač, starče.“

Starý muž je Otec všehomíra. Z jeho kdysi mladých a vitálních beder pochází veškeré stvoření. Ale nyní je unavený a vyčerpaný. Znovu se podívá na postavu před sebou.

„Opravdu ho chceš zabít?“

Yann v hrůze sledoval jak Draag chladně vytáhl meč ze zlomeného a umírajícího těla Strážce brány, otřel si zakrvácenou čepel do starcovy tuniky a vrátil jej do černé pochvy, která se mu houpala u pasu.

„Co?“ Yann se zarazil, metaforicky – pokud ne doslova – bez hlesu. Stejným stylem pokračoval i s „Ale?“ a „Proč?“ než se mu konečně podařilo sestavit slova do pořádku blížícího se větě. „Ve jménu Bohů, proč?“

Draag se usmál úsměvem tak samolibým a nadřazeným, že dosahoval postavení úsměvů při různých formalitách. „Pokud se ptáš, proč jsem jej zabil, pak se já ptám, proč ne? Proč ztrácet čas snahou vyřešit jeho hádanku, když ho můžeme prostě zabít a vzít si klíč?“

„Jaký klíč?“ zapojil se do konverzace nezvaný host.

Hlas byl Kopcův, tónovaný v jeho obvyklém výsměšném stylu. Půlčik – „zvěd“ pro cizince, „přerozdělovač na volné noze“ pro přátele, „obžvalovaný“ pro soudce, Kopeček Velikán pro jeho chování neschvalující matku a pohé, prokletý „zloděj“ pro téměř kohokoliv jiného se v sedle naklonil dozadu a čekal na odpověď.

Yann konečně prolomil výsledné vrhání pohledů na tři strany tázavým pokývnutím načež půlčik navázal. „Víte, klíč bývá spojen s klíčovou dírkou. Takže je-li tu klíč,“ prohlásil ukazující na tělo Strážce brány, „neměly by dveře mít klíčovou díрку? Otevíral jsem řadu zamčených dveří, když jsem neměl klíč, ale vždycky jsem měl klíčovou díрку, do které se dal strčit šperhák.“

Yann pohlédl na deset metrů vysoký oblouk Brány a viděl jen holý kovový povrch bez prasklin, bez značek, bez jakýchkoliv výstupků a zcela zjevně prostý klíčové dírky. Pohlédl na sever a viděl Zeď táhnoucí se po pohoří vzhůru po nekonečných ledovcových pláních. Pohled na jih a viděl zeď ztrácet se v nekonečné poušti.

Žádná cesta okolo.

Žádná cesta skrz.

„Takže u těla není nic, nic co by nějak otevřelo bránu?“

„Ne.“

„Pokusím se znovu násilím otevřít Bránu.“

„Nic se nestalo.“

„Ale mám sedm úspěchů!“ vykřikl Válečník, pán lidských ambicí.

Otec všehomíru neřekl nic. Žena sedící po jeho levici povzdychne. „Možná jste na to měli pomyslet, než jste jej zabili.“

„Nevzpomínám si, že bych tě slyšel protestovat, Paní,“ odsekl zlostně Válečník.

Paní, vládkyně lidského zoufalství se na moment zarazila, než chladně odvětila. „Nevzpomínám si, že bych byla tázána.“

Válečník to na moment zvážil, pak svou pozornost opět obrátil k Otci všehomíra. „Každopádně jsem ve skutečnosti neřekl, že ho zabijím, že ne? A ty jsi neřikal, že si mám hodit kůstkami, pokud si vzpomínám. Takže se můj hod nepočítá, že?“

Eridu postoupil o krok dopředu a začal recitovat slova, na něž čekal celý život.

„Mám mnoho zrození,

příliš mnoho, než aby je bylo možnost spočítat,

ale smrt jen jednu mám,

bez šance si něco vyčítat.

Vím, kam mířím,

Žádná chyba nemůže se stát,

Myšlenek a rozhodnutí,

Nemusím se bát.

Ženu se prudce vpřed,
Jen zřídka kdy uhýbám,
Můžu se vinout a kroutit,
Nikdy však nezakolísám.

Co jsem?“

Útok, když přišel, byl rychlý a násilný. Pro Eridua nastal jen okamžik výsměšného smíchu černě oděného rytíře následovaný tichem, které trvalo věky.

Napravo od Otce všehomíra sedí Šašek, pán lidské nejistoty. Je první, kdo promluví.

„Pane Válečníku, otázka, jestli dovolíte. Když vyřešíme hádanku, komu předáme odpověď? Kdo nám řekne, jestli je správná, nebo jestli jsme se pomýlili?“

„Aha.“

Eridu postoupil o krok dopředu a začal recitovat slova, na něž čekal celý život.

„Mám mnoho zrození,
příliš mnoho, než aby je bylo možnost spočítat,
ale smrt jen jednu mám,
bez šance si něco vyčítat.

Vím, kam mířím,
Žádná chyba nemůže se stát,
Myšlenek a rozhodnutí,
Nemusím se bát.

Ženu se prudce-“

„Nemáš být mrtvý?“

„Ne!“ vykřiklo pět hlasů současně., Osoba nalevo od Válečníka – Spáč, vládce lidské neaktivity – zmateně zamrkal. Ale nezabil jej pán Válečník?“

Otec všehomíra si povzdechne. „Ano. Ale pak jsme se rozhodli, že se to vlastně nestalo, takže jsme to celé převinuli zase na začátek.“

„Ano, to vím. Ale on jej pak zabil znovu, nebo ne?“

„Ano, a pak jsme se dohodli, že to se také nestalo a opět jsme to přetočili na začátek.“

„Aha, správně.“

„Prosím, snaž se trochu sledovat hru.“

Eridu se zarazil, našťvaně a pohlédl na zdroj přerušení: válečníka v rezavé zbroji s utahaně vypadající mulou.

„Vypadám mrtvě?“

„Ne, pardon. Moje chyba.“

Eridu po něm střelil pohledem, pak se zmateně podíval na Seveřanského barbara a když obdržel kající pokrčení ramen, začal znovu recitovat slova, na jejichž vyslovení čekal celý svůj život.

„Mám mnoho zrození,

příliš mnoho, než aby je bylo možnost spočítat,

ale smrt jen jednu mám,

bez šance si něco vyčítat.

Vím, kam mířím,

Žádná chyba nemůže se stát,

Myšlenek a rozhodnutí,

Nemusím se bát.

Ženu se prudce vpřed,

Jen zřídka kdy uhýbám,

Můžu se vinout a kroutit,

Nikdy však nezakolísám.

Co jsem?“

„Nesnáším hádanky,“ vykřikl Válečník. Hra by měla být o tom, co dokáží naši smrtelníci, ne o tom, čeho jsme schopni my.“

Postava sedící po Válečnickově pravici přikývne váhavým souhlasem. Je to Obchodník, vládce lidské spokojenosti. „Jakkoliv mne to souží, musím souhlasit,“ říká, „myslím, že pán Válečník má pravdu.“

„Podívejte, snažím se jen dát do hry trochu inteligentního myšlení,“ utrhne se Otec všehomíra.

„Cože to ten Strážce brány vlastně říkal?“ zeptá se Šašek. „Něco o zrozeních a smrtích. Poznamenal si to někdo?“

Eridu postoupil o krok dopředu a začal recitovat slova, na něž čekal celý život.

„Mám mnoho zrození,

příliš mnoho, než aby je bylo možnost spočítat,

ale smrt jen jednu mám,

bez šance si něco vyčítat.

Vím, kam mířím,

Žádná chyba nemůže se stát,

Myšlenek a rozhodnutí,

Nemusím se bát.

Ženu se prudce vpřed,

Jen zřídka kdy uhýbám,

Můžu se vinout a kroutit,

Nikdy však nezakolísám.

Co jsem?“

Rozhlédl se okolo a viděl jen pět zmatených a rozpačitých tváří. Možná, že to nebyli Návštěvníci.

„Co u útorb toho, kdo vládne našemu panství to má sakra znamenat?“ vybuchne Válečník.

„Je to hádanka,“ ušklíbne se Šašek. „Má být těžká.“

„Možná byste měli nechat její zvážení na těch z nás, kdo mají mozek,“ řekne Paní, ledově.

„Mluvíš na mě nebo na něj?“ zeptá se Válečník.

„Co tě vede k myšlence, že mluvím jen na jednoho z vás?“

Yann točil stéblem trávy mezi prsty a zvažoval význam hádanky. Mnoho zrození, ale jen jedna smrt. Pohyb a přece bez pohybu. Vědění a přesto nevědění.

Jeho myšlenky uháněly a tančily, slučovaly se, jen aby se zase rozprchly, aby znovu tančily. Ta Odpověď byla nepolapitelná a kluzká, jako umírající ledový losos plovoucí k domovu. Je tu, cítíš ji, když se ji snažíš uchopit, ale zahlédneš jen její stopu.

A pak začal křik.

„Někdy mám pocit, že patříš o patro níž,“ křikl Obchodník.

„Není důvod, být hned osobní“ opáčí stejným způsobem Válečník.

„Je těžké nebýt,“ podotkne Šašek a Paní souhlasně kývne.

„Strážci brány si drželi svoje tajemství po více než dvanáct tisíc jejich let,“ řekne Obchodník pomalu, ve snaze se uklidnit. „Opravdu si myslíš, že se jej můžeš zmocnit tím, že trochu profackuješ posledního držitele tohoto úřadu?“

„Stojí to za pokus,“ řekne Válečník a pokrčí rameny.

Okolo stolu se rozhostí ticho.

„Hádanka?“ připomene Otec všehomíra, čímž prolomí ticho, jen aby se to znovu rozhostilo poté, co vypustí z úst poslední hlásku.

Ticho pokračuje, doprovázeno, ale nepřerušováno občasným tázavým pohledem.

Pod stolem se zavrtí Pes, vládce lidské loajality, když si váhavě líže koule a pak se znovu uloží ke spánku.

Nakonec se Válečník znovu přiměje promluvit. „Jenom jsem žertoval, když jsem říkal, že ho praštím.“

„Správně.“

„Ve skutečnosti jsem ho nepraštil.“

„Samozřejmě.“

Slunce zapadne za obzor, naposledy se krátce zaleskne a pak zcela zmizí berouc sebou den a zanechává jen noc. Během toho času sebou Yann nechává proudit slova hádanky, snaží se ignorovat shrbenou postavu Strážce brány, který se vyděšeně choulí bedle Brány nebo zvuky Kopcova psa Lopaty, který se zjevně pokouší prokopat si cestu pod zdi.

„Přisahám, že ten pes má v sobě cosi z teriéra,“ poznamená Draag nějak neurčitě mezi ně.

Noc pokračuje.

„Nemůžeš nám dát nějakou nápovědu,“ zeptá se Šašek a vyčaruje na tváři nadějný úsměv.

„Jaký by měl smysl, postavit před vás intelektuální problém, kdybych vám pak jednoduše řekl odpověď,“ zeptá se deprimovaný Otec všehomíra.

Paní uchopí Otce všehomíra za paži. „Nikdo tě nežádá, abys nám řekl odpověď,“ prohlásí.

„Jenom nám dej malou pavědu,“ přidá se Šašek.

Otec všehomíra si povzdechne. „No co má mnoho začátku a jen jeden konec?“

„Nevím. A co má znamenat ta věc o tom, že ví, kam míří?“

„No, ví, kam plyne, protože její cesta je pochopitelně předvídatelná.“

„Jasný. Jak?“

Otec všehomíra se rozhlédne kolem stolu. „Nápady?“ zeptá se tónem lehkého zoufalství. Když se mu nedostane žádní odpovědi, trochu zaraženě pokračuje. „Podívejte se, vine se a kroutí při pohledu shora, při pohledu z boku jde vždycky stejným směrem.“

„Což je jaký?“ zeptá se Šašek.

„Dolů.“

„Dolů?“

„Svatá prostoto, ano dolů!“ Vždycky teče dolů!“

„Teče dolu,“ přemítá Paní. „Co? Jako řeka?“

„Ano,“ mumlá poraženě Otec všehomíra.

„To by dávalo smysl,“ připustí Šašek. „Takže odpověď je řeka, správně?“

„Ano,“ řekne Otec všehomíra, hlavu v dlaních.

Šašek chvíli přemýšlí. „A co delty?“

„Co s nimi?“ zeptá se Otec všehomíra ostražitě.

„No v deltě se řeka rozděluje do mnoha kanálů, z nichž každý si nachází vlastní cestu do moře. To by dělalo mnoho smrtí. Takže odpověď na hádanku nemůže být řeka, protože hledáme něco, co má jen jednu smrt.“

„Odpověď,“ zasyčí Otec všehomíra se skřípějícími zuby, „je řeka, jasné?“

Je to Válečník, kdo nakonec prolomí vzniklé ticho. „Neměli bychom tedy dát Strážci bráni odpověď a už skončit s touhle fraškou?“

„Nejsem si jistý, že je ve stavu dostat odpověď,“ odpoví Obchodník s náznakem hořkého sarkasmu.

Paní se opět dotkne paže Otce všehomír a usměje se. „Co kdybychom začali znovu od začátku?“

Eridu postoupil o krok dopředu a začal recitovat slova, na něž čekal celý život.

„Mám mnoho zrození,

příliš mnoho-“

„Řeka,“ řekne rytíř v černé zbroji a přeruší tak jeho řeč.

Eridu padne na kolena, ohromený. „Znáte odpověď, aniž byste slyšeli otázku!“ zavzlyká.

„Vskutku, musíte být Návštěvníci.“

„Jasně, jasně, cokoliv řekneš. Máme odpověď, tak sakra otevři ta všivá vrata.“

Eridu se postaví a na kymácejících se nohách dojde k Bráně. Pozvedne ruce k nebesům a vyřkne svatá slova, která probouzí moc Bohů a položí prsty na hladký, neporušený kov dveří.

Kdesi uvnitř mohutná struktura věc, která byla určena ke cvaknutí cvakne a dveře se rozmáchle otevřou, aby odhalily legendární Daleké kraje, které leží za Zdí.

Eridu snil o této chvíli, ale nikdy se neodvažoval doufat. Zírá na ten pohled, vteřiny jako by se natahovaly do minut, když se snaží pojmout tu nadpozemskou krásu, stěží postřehne Návštěvníky procházející kolem něj. Stisknutí paže od Severána. Pokývnutí od ženy a půlčíka. Prázdné nepochopení od válečníka v rezavé zbroji. A výsměšné ušklíbnutí od rytíře v černé zbroji, která znal odpověď na hádanku.

Na ničem z toho nezáleží. Splnil svou povinnost. On, pětistý a sedmý Strážce brány splnil úkol, tak věrně předávaný po pětset šest generací před ním. Z nich všech si jen o sám užije privilegia důchodu s vědomím, že jeho práce byla vykonána.

Měl už jen jeden úkol, který musel splnit.

„Brána se vám otevřela,“ řekl. „A vy jste prošli.“

Černě oděný rytíř, když uslyšel ta slova, se obrátil k Eriduovi. „Och pardon, ano, málem jsem zapomněl,“ řekne.

Poslední věc, kterou Eridu kdy ucítí je meč, projíždějící jeho hrudí přímo do jeho srdce.